Detaljbudget 2021

Regionutvecklingsnämnden

VÄSTRA GÖTALANDSREGION

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning 3

2 Mål och fokusområden 4

2.1 Hållbar, innovativ och kreativ region 5

2.1.1 Fler i arbete genom bättre matchning 5

2.1.1.1 Inom ramen för regional kompetensförsörjning utveckla ett strukturerat, samordnat stöd för behovsanpassad utbildning 6

2.1.2 Ökade infrastruktursatsningar för bättre transportnät för gods- och persontrafik 7

2.1.2.1 Öka förståelsen för att Västra Götaland har eftersatt infrastruktur som försvårar Sveriges tillväxt 8

2.1.3 Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka 8

2.1.3.1 Via en ny regional utvecklingsstrategi finna breda politiska lösningar för att hela regionen ska utvecklas 9

2.1.4 Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften för en hållbar industri 9

2.1.4.1 Göra Västra Götaland till världsledande inom hållbar industri för att bland annat möta klimatutmaningen och minska koldioxidutsläppen 10

2.1.5 Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska 10

2.1.5.1 Öka takten i "Klimat 2030 Västra Götaland ställer om" 11

3 Ekonomi 12

3.1 Ekonomiska förutsättningar 12

3.1.1 God ekonomisk hushållning 12

3.1.2 Resultaträkning 13

3.1.2.1 Resultatbudget Beställare regional utveckling 13

3.2 Eget kapital och obeskattade reserver 14

3.3 Investeringar 14

4 Fördjupad information till egen nämnd/styrelse 15

4.1 Fler nya och fler hållbart växande företag 15

1 Sammanfattning

Regionutvecklingsnämnden (RUN) ska med sina insatser bidra till en hållbar regional utveckling i Västra Götaland. Regionutvecklingsuppdraget utgår från en helhetssyn på de miljömässiga, sociala och ekonomiska dimensionerna, där alla tre prioriteras lika och är integrerade i varandra. Den regionala visionens horisontella perspektiv ”den gemensamma regionen, jämställdhet, klimatomställning, integration och internationalisering” genomsyrar arbetet. Nämnder och beredningar inom regional utveckling och kultur har tillsammans en unik genomförandekraft för att uppnå en hållbar utveckling och ett gott liv för invånarna i hela Västra Götaland.

Arbetet genomförs i samverkan mellan sektorer och aktörer lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Nära samverkan sker med övriga nämnder och beredningar inom regional utveckling och kultur i Västra Götalandsregionen (VGR).

RUN har valt att arbeta med fem av regionfullmäktiges mål: fler i arbete, ökade infrastruktursatsningar, hela regionen ska växa, hållbar industri och minskade klimatutsläpp. RUN har även valt ett eget mål: fler nya och fler hållbart växande företag.

RUN:s regionbidrag uppgår till totalt 977,7 miljoner kronor (mnkr) inklusive indexuppräkning på 2%. RUN hanterar också ett statligt anslag på ca 66 mnkr. Den största förändringen inför 2021 är att resurserna för uppdraget till folkhögskolorna överförs från kulturnämnden till regionutvecklingsnämnden. Överflyttningen är ett led i en höjd ambitionsnivån på kompetensförsörjning bl.a. tillförs folkhögskolorna ytterligare tio mnkr i en kraftsamling på fullföljda studier.

Regionutvecklingsnämnden har i sin budget 70 mnkr för investeringsåtgärder i infrastruktur. Inför 2021 föreslås att dessa riktas till infrastruktur för att snabba upp elektrifieringen av transportsystemet genom ett regionalt stöd som kan komplettera och stärka upp statliga stöd.

I början av 2021 beslutar regionfullmäktige om en ny regional utvecklingsstrategi för perioden 2021-2030. Under 2021 kommer former för genomförande att tas fram i syfte att få genomslag för strategin.

Omstarten av ekonomin kommer att prägla kommande år. Den dramatiska utvecklingen har förstärkt behovet av insatser på såväl arbetsmarknads-, utbildnings- och kompetensförsörjningsområdet som på innovation och introduktion av ny teknik. Under återhämtningen kommer VGR att verka för att underlätta en hållbar omställning inom områden såsom transporter, life science, kemi och energi.

2 Mål och fokusområden

Att ta fram en regional utvecklingsstrategi och att samordna insatser för genomförandet är en hörnsten i det regionala utvecklingsuppdraget som följer av lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630). Under 2021 påbörjas genomförandet av den nya strategin, en central del är smart specialisering[1] som utgår ifrån en analys av de regionala styrkeområdena i Västra Götaland.

RUN stödjer utvecklingsinsatser som ligger i linje med inriktningen i den regionala utvecklingsstrategin genom uppdrag till förvaltningar och bolag inom VGR, verksamhets- och projektbidrag till utvecklingsaktörer samt företagsstöd. Här ingår bl.a. områden som entreprenörskap och företagande, forskning och innovation inom regionala styrkeområden, utbildning och kompetensförsörjning, infrastruktur och landsbygdsutveckling. RUN har särskilt prioriterat långsiktiga och strukturpåverkande insatser genom t.ex. satsningar på innovationsmiljöer i Västra Götaland. Arbetet genomförs i samverkan mellan sektorer och aktörer lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Nära samverkan sker med övriga nämnder och beredningar inom regional utveckling och kultur i Västra Götalandsregionen (VGR).

Kommuner och regioner har en viktig roll i genomförandet av FN:s Agenda 2030. De globala målen har både en direkt och indirekt relevans för den verksamhet som bedrivs inom VGR. Agendan integreras i arbetet med den regionala utvecklingsstrategin.

EU:s nya långtidsbudget och programperiod planeras att starta första januari 2021. EU-programmen (regionalfond, socialfond och Interreg) blir viktiga finansieringsinstrument för genomförandet av det regionala utvecklingsarbetet. Det finns också möjligheter för västsvenska aktörer att få del av andra europeiska medel vars tyngdpunkt främst kommer att vara på grön omställning och ökad digitalisering.

Västra Götalandsregionen verkar även genom europeiska medlemsorganisationer som t.ex. Nordsjökommissionen, Assembly of European regions och String Network. STRING-samarbetet arbetar med en OECD-studie över förutsättningarna för STRING:s geografi (Oslo-Hamburg) att utgöra en grön megaregion i Europa.

Covid-19 har stor påverkan på de områden som RUN ansvarar för. De ekonomiska konsekvenserna av viruset och effekterna på samhället slår hårt mot näringsliv, arbetsmarknad och kultur- och föreningsliv. RUN:s fokus är i första hand strategiskt långsiktigt men beredskap måste även finnas i det korta perspektivet. RUN har under våren 2020 fattat beslut om att finansiera nya insatser som riktar sig till specifika målgrupper som fått förändrade förutsättningar på grund av Covid-19 men också mer framåtsyftande beslut om satsningar på att ställa om kompetenser för att möta utvecklingen inom t.ex. digitalisering och elektrifiering. Under våren 2020 har ett antal av de tongivande aktörerna i Västsverige från det offentliga, näringslivet och akademin samarbetat och tagit fram förslag på insatsområden för ökad hållbarhet som ska bidra till en snabb omstart av ekonomin. Flera av dessa insatsområden omfattar frågor där påverkansinsatser mot nationell nivå och EU kan genomföras. Omstarten av ekonomin kommer att prägla 2021 och därför är det bra att ha en flexibilitet i den långsiktiga planeringen och

beredskap att justera alternativt skala upp arbetet inom vissa områden för att kunna möta uppkomna omställningsbehov.

I statens uppdrag till regionerna ingår förutom att ta fram, besluta om en regional utvecklingsstrategi, även att besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete, att upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur samt att årligen följa upp, utvärdera och redovisa till regeringen. I sitt årliga villkorsbrev till regionerna lyfter regeringen bl.a. kompetensförsörjning som ett område för regionerna att arbeta med. Villkorsbrevet för 2021 beslutas av regeringen i december 2020. Den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft ska vara vägledande för det regionala tillväxtarbetet.

[1] Smart specialisering (S3) är ett verktyg vars syfte är att förstärka regioners konkurrenskraft genom att identifiera och prioritera områden med tillväxtpotential. Det gäller både områden där en region redan har styrkor men också nya områden. Smart specialisering är centralt inom EU:s sammanhållningspolitik och alla medlemsstater ska ha en smart specialiseringsstrategi.

2.1 Hållbar, innovativ och kreativ region

2.1.1 Fler i arbete genom bättre matchning

Pandemin har lett till en kraftigt ökad arbetslöshet. I Sverige har totalt över 103 000 personer varslats om uppsägning sedan den 1 mars, varav knappt 19 000 i Västra Götaland. Den dramatiska utvecklingen har förstärkt behovet av insatser på arbetsmarknads-, utbildnings- och kompetensförsörjningsområdet.

I dialogen om den nya regionala utvecklingsstrategi (RUS) har kompetensfrågorna lyfts av de flesta aktörer som avgörande för Västra Götalands framtida utveckling. Följande frågor förväntas få stort utrymme; livslångt lärande, matchning mellan efterfrågan och utbud av arbetskraft, insatser för grupper som står långt från arbetsmarknaden samt främjandet av barn och ungas fortsatta studier och ett väl förberett inträde på arbetsmarknaden.

Huvudansvaret för Sveriges etablerade utbildningsformer ligger hos stat och kommun. För att förbättra matchningen finns behov av att skapa sammanhållna utbildningsplattformar för livslångt lärande med arbetsmarknadsfokus. För att motverka stuprörssatsningar utan koordinering behövs flernivåsamverkan för att insatserna på kompetensförsörjning ska motsvara de lokala och regionala behoven. Genom samarbete med bland annat arbetsmarknadens parter, utbildningsanordnare, teknisk expertis och företagen inom ramen för kompetensråden kan resurserna riktas rätt mot de lokala och regionala behoven. I Västra Götaland, liksom i övriga Sverige, är kunskap och kompetens det främsta konkurrensmedlet gentemot omvärlden.

Tillsammans med kommuner och kommunalförbund har VGR satsat på fyra delregionala kompetensråd för att förbättra förutsättningarna för det

livslånga lärandet och kompetensmatchning. Stora satsningar görs inom bl.a. fordon och digitalisering. Ett annat uppmärksammat område där det behövs konkreta insatser är livsmedelsproduktionens kompetensförsörjning[1] vilket VGR identifierat tillsammans med Region Skåne och Region Östergötland. Internationella samarbeten, student- och forskarrörlighet samt talangattraktion är betydelsefulla områden för att industrins konkurrenskraft som också stöds av RUN.

En av de viktigaste frågorna för Västra Götalands långsiktiga utveckling är att minska utanförskapet. Genom långsiktiga satsningar som börjar redan med barn och unga för att få fler elever att lämna grund- och gymnasieskolan med godkända betyg minskar risken för utanförskap och avbrutna studier. RUN:s arbete med sociala investeringsmedel är en del av VGR:s satsning på fullföljda studier. Hela arbetskraftens potential behöver tillvaratas och det behövs aktiviteter som underlättar för personer med funktionsnedsättningar samt nyanlända och utrikes födda, att komma in på arbetsmarknaden. Validering är ett verktyg som VGR använder aktivt för att ta tillvara kompetenser bland nyanlända.

Under 2021 övertar regionutvecklingsnämnden huvuddelen av den regionala finansieringen av folkhögskolorna i Västra Götaland. RUN får därigenom möjlighet att via folkhögskolorna engagera sig djupare i vuxenutbildning som syftar till inträde på arbetsmarknaden. Arbetet är nära kopplat till fullföljda studier. RUN ger även uppdrag till Naturbruksutbildningen och Steneby. Västra Götaland är en region med stor sysselsättning inom industri och teknik. Därför görs insatser för att öka intresset hos barn och unga för högre utbildning, teknik och naturvetenskap samt bristyrken. Ett led i detta arbete är RUN:s stöd till sex science centers i Västra Götaland.

[1] https://www.vgregion.se/ov/data-och-analys/analysportalen/rapporter-2019/morgondagens-kompetenser-i-livsmedelsproduktionen/

2.1.1.1 Inom ramen för regional kompetensförsörjning utveckla ett strukturerat, samordnat stöd för behovsanpassad utbildning

- Med utgångspunkt i gemensamt förbättringsarbete under 2020 stärks samverkan med kommunala och delregionala parterna i kompetensråden för att underlätta matchning, kompetensförsörjning och omställning samt fortsatt satsning på att attrahera spetskompetens
- Förbättrad kompetensförsörjningen genom stärkt samverkan med regionalt yrkesvux, valideringsaktörer, yrkeshögskola, studie- och yrkesvägledning, akademi, institut och lärcentra
- Utifrån slutsatserna i utvärderingar av fullföljda studier inklusive sociala investeringar, fortsätta långsiktiga satsningar på barn och unga genom bl.a. insatser för att minska skolavbrott, öka intresset för naturvetenskap, teknik, högre utbildning samt arbete i industrin genom science centers och projektverksamhet
- Underlätta utsatta gruppers inträde på arbetsmarknaden med fokus på ett närmare samarbete med Arbetsförmedlingen, kommuner,

utbildning och samordningsförbund samt att få fler arbetsplatser, inklusive VGR:s egna verksamheter, engagerade i att erbjuda praktik eller arbete
- Genomföra regionutvecklingsnämndens uppdrag till styrelsen för VGRs folkhögskolor med inriktning på utbildning, folkbildning, kompetensförsörjning, yrkesutbildning och integration
- Utveckla och fördjupa samverkan med de fristående folkhögskolorna

2.1.2 Ökade infrastruktursatsningar för bättre transportnät för gods- och persontrafik

Ökade infrastruktursatsningar i Västsverige är ett långsiktigt mål som kan trygga Sveriges fortsatta globala konkurrenskraft. VGR har som övergripande mål för infrastrukturplaneringen att verka för ”ett fossiloberoende transportsystem för ökad konkurrenskraft med möjlighet till goda livsmiljöer i stad och på landsbygd – förbättrad tillgänglighet”, vilket går hand i hand med VGR:s strategi Klimat 2030, med delmål om ett fossiloberoende transportsystem 2030. Under 2020 har en ny inriktning för den regionala transportinfrastrukturen tagits fram som grund för prioriteringar för investeringar.

Nu gällande regionala transportinfrastrukturplan omfattar investeringar om totalt 6,5 miljarder kr för perioden 2018-2029. Medlen är statliga men fördelas av VGR. Planen revideras var fjärde år, och arbetet med revideringen av både den nationella och regionala planen påbörjades under hösten med syfte att ta fram en ny plan för perioden 2022-2033 och 2022-2037. Revideringsarbetet kommer ske i huvudsak under 2021 och regeringen förväntas ta slutligt beslut om ny plan under våren 2022.

Med Skandinaviens största hamn och Sveriges näst största stad har järnvägsnätet en avgörande roll för regionens fortsatta utveckling. Satsningar på järnväg är långsiktiga och regionen behöver kontinuerligt påverka beslutsfattare lokalt och nationellt om dess betydelse. Ambitionen är därför att förstärka planerings- och påverkansaktiviteter i samband med den nationella planrevideringen.

VGR är en av fem parter i Västsvenska paketet och medverkar i styrning och ledning för genomförandet. Paketet omfattar infrastrukturåtgärder för Västsverige motsvarande 34 miljarder kr (i 2009 års prisnivå).

Regionen verkar också för utbyggnad av bredbandsinfrastruktur. Målet för 2020, att 95% av alla hushåll och företag i länet ska ha tillgång till bredband med en kapacitet av 100 Mbit/s, nås inte. För år 2025 är målet att 98% ska ha tillgång till 1000 Mbit/s och 99,9% till 100 Mbit/s. Regionutvecklingsnämndens bredbandsstöd påskyndar utbyggnad av bredband på landsbygd med 50% medfinansiering från kommunerna.

Regionutvecklingsnämnden har i sin budget 70 miljoner kr för investeringsåtgärder i infrastruktur som tidigare riktats till transportinfrastruktur genom Trafikverket. Trafikverket har dock aviserat att medlen inte kan upparbetas utan att ersätta statliga medel. Istället föreslås att medlen från 2021 riktas till infrastruktur för att snabba upp elektrifieringen av transportsystemet genom ett regionalt stöd som kan komplettera och stärka upp statliga stöd. Stödets form och innehåll kommer att lyftas för

beslut i regionutvecklingsnämnden.

2.1.2.1 Öka förståelsen för att Västra Götaland har eftersatt infrastruktur som försvårar Sveriges tillväxt

- Genomföra påverkans- och kommunikationsinsatser för utbyggnad av järnvägar i Västsverige, i linje med regionstyrelsens prioriteringar
- Genomföra påverkansaktiviteter för ändrade regelverk för infrastrukturplaneringen som ger förutsättningar för snabbare omställning till ett hållbart transportsystem inom befintliga ramar och planer (elektrifiering, kollektivtrafikinvesteringar och cykelvägar)
- Arbeta för att utfallet av revideringen av TEN-T (transeuropeiska transportnätet) går i linje med VGR:s prioriteringar och mål
- Genomföra påverkansaktiviteter för ändrade regelverk för infrastrukturplaneringen som ger förutsättningar för snabbare omställning till ett hållbart transportsystem inom befintliga ramar och planer (elektrifiering, kollektivtrafikinvesteringar och cykelvägar)

2.1.3 Hela regionen ska växa. Jobb, kommunikationer samt delaktighet och attraktivitet i både stad och land ska öka

I början av 2021 beslutas om en ny regional utvecklingsstrategi för perioden 2021-2030. Strategin har tagits fram i bred samverkan med kommuner, kommunalförbund, näringsliv, akademi, myndigheter och civilsamhälle. För att åstadkomma ett kraftfullt genomförande prioriteras fortsatt dialog och vidareutveckling av de forum för samtal och samverkan som initieras i samband med framtagandet av strategin. Beslut fattas även om en ny strategi för smart specialisering som en del i genomförandet. Därutöver ska även nya västsvenska EU-program samt gränsöverskridande program (Interreg) tas fram och sättas igång.

RUN:s satsningar för att snabba på digitaliseringen hos kommuner och region utgår ifrån den Digitala Agendan där handlingsplanen bland annat fokuserar på informationssäkerhet, offentlig driftmiljö, regionala öppna data och digitala integrationer mellan offentlig och privat sektor. Samtidigt följs även utvecklingen av programmet för ett digitalt Europa där bland annat finansiering för europeiska digitala innovationsknutpunkter kommer att ingå.

En hållbar regional utveckling bygger på förståelsen för samspelet mellan stad och land, och tar tillvara olika platsers styrkor och förutsättningar. VGR:s program för hållbar utveckling löper ut 2020 och kommer istället ingå som en del i genomförandet av den nya regionala utvecklingsstrategin. Förändringen bygger vidare på pågående utvecklingsarbete bl.a. för att utveckla bioekonomin dvs. (livsmedel, skog och trä, maritima näringar) men också inom kulturella och kreativa näringar samt service på landsbygd som är viktiga för attraktiviteten i både stad och land. Exempel på prioriterade frågor är att fortsätta att koppla ihop de maritima och gröna näringarna med

akademin och innovationsstödssystemet i syfte att utveckla nya hållbara affärsmöjligheter i företag längs kusten och på landsbygden.

Besöksnäringen genererar arbetstillfällen och är särskilt viktig för landsbygdens utveckling. Turistrådet Västsverige utvecklar besöksnäringen i regionen i samverkan med näringsliv och kommuner. Samordning och utveckling av kvalitetssäkrade friluftsleder för framförallt vandring och cykel kommer att påbörjas. Under året kommer metoder för att platsutveckling att vidareutvecklas.

Hela regionen ska växa på ett hållbart sätt där samhällsplanering generellt, och fysisk planering specifikt, skapar förutsättningar för en hållbar utveckling. Regionens orter och platsers samplanering med bland annat infrastruktur, bredband, kollektivtrafik och tekniska system bidrar till förutsättningarna.

2.1.3.1 Via en ny regional utvecklingsstrategi finna breda politiska lösningar för att hela regionen ska utvecklas

- Efter beslut om ny regional utvecklingsstrategi 2021-2030 påbörja arbetet med ett kraftfullt genomförande
- Ta fram och sätta igång nya EU-program inom regional-, socialfond samt Interreg för Västsverige i samverkan med berörda regioner, regionala utvecklingsaktörer och ansvariga myndigheter
- Utveckla arbetet med en smart specialiseringsstrategi som en del i genomförandet av den nya regionala utvecklingsstrategin
- Utredning om hur kommuner och regionen kan samordna informationstillgångar på ett säkert och mer kostnadseffektivt sätt, som samtidigt ger bättre förutsättningar för att tillgängliggöra data för invånare och näringsliv
- Verka för ökad bredbandsutbyggnad i Västra Götaland, bland annat genom fördelning av bredbandsstöd
- Leda och driva utvecklingsarbete samt bygga kompetens kring regional fysisk planering, bland annat med fokus på ortstrukturer, dess samband och utvecklingsmöjligheter

2.1.4 Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften för en hållbar industri

Under 2021 kommer den konkurrensutsatta industrisektorn, som är en central del av Västra Götalands ekonomi, att försöka återta sina marknadspositioner i en världshandel som i stora stycken har stått still under 2020. För Västra Götaland är det centralt att industrin förmår att ställa om och fortsätta att stärka sina satsningar på hållbar utveckling. Den fossilbaserade industrin har tappat mer i konkurrenskraft än företag som har en beredskap och teknik som möjliggör ett skifte till hållbar energi. VGR stärker sin samverkan med företag som vågar satsa offensivt på fossiloberoende. Innovation och offensiv introduktion av ny teknik är en möjlighet att återta sina positioner på den internationella marknaden. Satsningar som kan ha en hävstångseffekt på utvecklingen i näringslivet prioriteras.

Under återhämtningen kommer VGR att verka för att underlätta en hållbar omställning inom områden såsom transporter, life science, kemi och energi. RUN finansierar insatser som stödjer befintligt näringsliv i omställningen mot ökad digitalisering inkl artificiell intelligens, elektrifiering och automation samt en mer biobaserad och cirkulär ekonomi. Fortsatt elektrifiering av industrin krävs för att upprätthålla internationell konkurrenskraft. Satsningar på forskning och innovation inom hållbar produktion och hållbara material kan leda till industriutveckling i befintlig och ny industri.

Under det kommande året är Västra Götalands sex science parks fortsatt en betydelsefull infrastruktur för samarbeten mellan näringsliv, akademi och det offentliga. Test- och demoprojekt kan med fördel drivas i science parks miljöer. Industriella utvecklingscentra (IUC) i Skaraborg, Fyrbodal och Sjuhärad samlar små och medelstora företag och genomför behovsbaserade kompetenshöjande insatser.

2.1.4.1 Göra Västra Götaland till världsledande inom hållbar industri för att bland annat möta klimatutmaningen och minska koldioxidutsläppen

- Satsningar på forsknings- och innovationsprojekt inom elektrifiering och digitalisering för att stärka konkurrenskraften och industriell förnyelse
- Fortsatt stödja test- och demonstrationsprojekt
- Stödja internationellt konkurrenskraftiga forsknings- och innovationsmiljöer för samverkan inom styrkeområden
- Verka för investeringar i life sciencesektorn och samverkan mellan företag, hälso- och sjukvård och akadem

2.1.5 Klimatutsläppen från fossil energi i Västra Götaland ska minska

Övergången från fossilberoende till en fossiloberoende ekonomi prioriteras än starkare under perioden fram till 2030 vilket också gäller för målet om "att stärka innovationskraften för en hållbar industri". Västra Götaland har potential att vara en växtplats för framtidens fossilfria lösningar. I Klimat 2030 pekas innovation ut som ett arbetssätt som krävs för att nå målet om fossiloberoende och RUN bidrar till det målet bl.a. genom basfinansiering av innovationsstödssystemet i Västra Götaland. Betydelsefulla insatser har gjorts och kommer fortsatt att ske inom hållbara transporter, hållbar energi och bioinnovation, marina näringar samt livsmedel och gröna näringar. Under 2021 sker en revidering av insatserna utifrån den nya regionala utvecklingsstrategin.

Kemi- och materialindustrin i Västra Götaland står inför utmaningen att ställa om från omfattande utsläpp till förnybar råvara och cirkulära flöden samt koldioxidinfångning och -lagring. Det finns stora förväntningar på att industrin skall hålla fast vid och accelerera sitt hållbarhetsarbete i samband med återhämtningen från pandemin.

Elektrifieringen av transportsektorn kräver insatser av såväl privata som offentliga aktörer. Förutom satsningar på elektrifieringens infrastruktur krävs även forskning, innovation och demonstration för att realisera elektrifieringens möjligheter att både minska utsläppen och stärka industrins konkurrenskraft. I infrastrukturplaneringen är det tydligt att regionen prioriterar ökade investeringar i Västsveriges järnvägar. Nuvarande regional infrastrukturplan bedöms motverka klimatmålet, även om påverkan beräknas vara relativt begränsad. Kommande plan behöver prioritera klimatmålet högre om den ska kunna följa nationella och regionala klimatmål.

Skogen, lantbruket och havet är viktiga resurser i Västra Götaland. RUN stödjer initiativ där skogsbaserade produkter och förnyelsebara resurser från lantbruk och hav kan ersätta mer klimatpåverkande produkter, t.ex. industriell tillverkning inom träbyggnation, tillverkning av biodrivmedel samt biogas.

Grön omställning och minskade klimatutsläpp är ett mycket högt prioriterat lagstiftningsområde inom EU och under första halvåret 2021 ska kommissionen gå igenom all lagstiftning som rör klimat och energi. VGR bör både bevaka, påverka och ta hänsyn till denna utveckling.

2.1.5.1 Öka takten i "Klimat 2030 Västra Götaland ställer om"

- Förbereda en implementering av en marknadsdemonstration för elektrifiering av den tunga transportsektorn
- Stärka dialogen med regionala och nationella aktörer och energibolag kring en el-infrastruktur som stöttar elektrifiering och förnybar elproduktion
- Verka för att accelerera elektrifiering av transportsystemet genom ett regionalt stöd för el-laddningsinfrastruktur och tillhörande infrastruktur.
- Stöd och fortsatta satsningar för att främja omställning till förnyelsebara råvaror och en cirkulär ekonomi inom kemi- och materialindustrin, textilindustrin, bygg- och möbelindustrin med flera branscher
- Främja utveckling och tillämpning av kunskap för omställningen till ett livsmedelssystem som främjar klimatet, miljön och människors hälsa genom riktade projektmedel och kompetensinsatser
- Stöd till cirkulära lösningar och affärsmodeller samt innovation som möjliggör att fossila råvaror ersätts med bioråvara från havet, skogen och lantbruket

3 Ekonomi

3.1 Ekonomiska förutsättningar

Regionutvecklingsnämndens regionbidrag 2021 uppgår till totalt 977,7 miljoner kronor (mnkr) inklusive en uppräkning med index om 2%.

Från 2021 överförs uppdraget för folkhögskolorna till regionutvecklingsnämnden från kulturnämnden. Kostnaden för volymersättning till VGR-skolor och till RIO-skolor, huvudmannabidrag samt mobilitetsersättning tillförs nämnden genom ett ökat regionbidrag på 121,3 mnkr. De övriga intäkterna ökar med 3,1 mnkr för den 6 procentiga momskompensationen.

Regionutvecklingsnämnden tillförs 5 mnkr för ökning av huvudmannabidraget till VGR:s folkhögskolor för att täcka eftersatt behov samt för kvalitetsförstärkning. Nämnden tillförs också 10 mnkr för Kraftsamling fullföljda studier och kompetensomställning .

Regionutvecklingsnämnden hanterar statligt anslag på 66 mnkr. Beslut om medlen fattas av regionutvecklingsnämnden, men den ekonomiska redovisningen sker inte i regionens redovisningssystem utan direkt till Tillväxtverket i det statliga systemet NYPS. Beslut från Näringsdepartementet om storleken på de statliga medlen kommer först i december. I regionutvecklingsnämndens budget räknas med oförändrad ram 2021.

Film i Väst fick från 2019 en särskild satsning om 6 mnkr för produktionsrabatter för filmproduktioner i VGR. Satsningen upphör under 2021 men uppdraget till Film i Väst ökas med motsvarande belopp dels för att kompensera att bidraget från Göteborgs stad upphör samt ett något utökat uppdrag.

Debiteringen till koncernkontoret sänks med 10% som en effekt av det förändringsarbete som pågår med den minskade administrationen.

VGR:s internränta sänks 2021 vilket medför att Västfastigheter sänker hyrorna mot Naturbruks- och Folkhögskolorna. Nämndens regionbidrag sänks med 3 mnkr med anledning av internräntesänkningen och uppdragen till skolorna minskas med motsvarande belopp.

På intäktssidan budgeteras 23,1 mnkr för övriga intäkter. Stor del av intäkterna hör ihop med pågående projekt som finansieras med intäkter från Tillväxtverket eller EU, i budgetposten ingår även 7,8 mnkr för intäkter från Länsstyrelsen för administration.

I regionutvecklingsnämndens budget finns sökbara projektmedel, verksamhetsbidrag och uppdrag till egenägda bolag och förvaltningar. Mer detaljerad information om innehållet under respektive verksamhetsområde finns i bilagorna 1–7.

3.1.1 God ekonomisk hushållning

Regionutvecklingsnämndens ram används till stor del till verksamhetsbidrag och uppdrag till egenägda bolag och förvaltningar. Bidragen till dessa

betalas ut månadsvis och följer budget. Den andra stora delen av ramen används till externa och interna projektägare. Nämnden har möjlighet att anpassa projektbeslut till budget och visar en ekonomi i balans.

3.1.2 Resultaträkning

3.1.2.1 Resultatbudget Beställare regional utveckling

			mnkr	
Regionutvecklingsnämnden	**Budget 2020**	**Budget 2021**	**Diff 21-20**	Bilaga
Finansiering:				
Statligt anslag	66,0	66,0	0,0	
Övriga intäkter	20,0	23,1	3,1	
Regionalt anslag	827,9	977,7	149,8	
SUMMA INTÄKTER	**913,9**	**1 066,8**	**152,9**	
Entreprenörskap och företagande	119,7	118,1	-1,6	Bilaga 1
Regionala styrkeområden	198,2	220,5	22,3	Bilaga 2
Bryta utanförskap och segregering	47,0	47,0	0,0	Bilaga 3
Livslångt lärande	39,9	39,9	0,0	Bilaga 4
Infrastruktur och bredband	95,7	95,7	0,0	Bilaga 5
Nationellt och internationellt	12,3	11,4	-0,9	Bilaga 6
Övrigt VG2020	52,4	49,5	-2,9	Bilaga 7
Almi företagspartner Väst AB	18,5	21,5	3,0	
Turistrådet Västsverige AB	54,5	55,6	1,1	
Dalslands kanalbolag	7,4	7,6	0,2	
Film i Väst AB	31,3	37,3	6,0	
Produktionsrabatter	6,0	0,0	-6,0	
Naturbruksstyrelsen inkl räntejustering hyra	151,3	153,1	1,8	
Yrkesbytarprogrammet Naturbruk	5,0	5,0	0,0	
Stiftelsen Stenebyskolan	13,1	10,4	-2,7	
VGR Folkhögskolor (VIA)	4,6	4,6	0,0	
Folkhögskolor överfört från KUN		122,5	122,5	
Huvudmannabidrag		5,0	5,0	
Fullföljda studier		10,0	10,0	
Nämnd	2,3	2,3	0,0	
Koncernkontoret	54,7	50,1	-4,6	
SUMMA KOSTNADER	**913,9**	**1 066,7**	152,8	

3.2 Eget kapital och obeskattade reserver

Regionutvecklingsnämnden avser inte att använda eget kapital 2021.

3.3 Investeringar

Regionutvecklingsnämnden har inga investeringar.

4 Fördjupad information till egen nämnd/styrelse

4.1 Fler nya och fler hållbart växande företag

I remissversionen till den nya regionala utvecklingsstrategin är en av fyra prioriteringar att stärka innovationskraften. Bland annat pekas små och medelstora företag ut särskilt. Entreprenörskap i skolan, högre utbildning och forskning lyfts också som områden för att långsiktigt stärka näringslivets kapacitet till förnyelse. Under 2021 ska programmen för entreprenörskap och små och medelstora företag omarbetas och ingå som en del i genomförandet av den nya regionala utvecklingsstrategin.

Västra Götalands inkubatorer ska bidra till att fler nya och fler växande kunskapsintensiva företag blir långsiktigt hållbara och når en internationell marknad. Det krävs kompetens och kapital för att nå framgång. VGR är delägare i Almi Företagspartner Väst som ger lån och rådgivning till växande företag. RUN erbjuder också, via det statliga 1:1 anslaget, företagsstöd i form av checkar för forskning och utveckling, digitalisering, internationalisering, innovation samt stöd till investeringar.

Små och medelstora företag är en viktig målgrupp för RUN:s satsningar. Via stöd till företagsfrämjande organisationer, både branschoberoende och branschspecifika, kan företag få stöd i sin utvecklingsresa mot ökad konkurrenskraft och hållbara affärsmodeller. Regionalt exportcentrum samordnar insatser som öppnar nya marknader för företag som vill internationalisera. RUN:s entreprenörskapssatsningar är särskilt riktade till unga och stöd ges till organisationer såsom Ung Företagsamhet, Drivhus och entreprenörskapsskolor. Insatser för socialt företagande görs i dialog med den sociala ekonomins råd i Västra Götaland.

Aktiviteter

- Fortsatt samordna nätverket Inkubatorskompetens med prioritet på Agenda 2030 och jämställdhet
- I dialog med nationell nivå arbeta för en långsiktig struktur för regional samordning av export- och etableringsfrågor
- Utökad satsning på Almi Västs verksamhet med lån och rådgivning i hela Västra Götaland
- Hållbarhetssäkra företagsstöden i enligt med projektplan för det tidigare genomförda projektet "Hållbara företagsstöd"
- Satsningar på små och medelstora företags digitalisering, internationalisering och innovationskraft

Indikatorer

- Företag som får företagsstöd från VGR, ska ha en högre tillväxttakt än en kontrollgrupp med liknade företag
- Andel företag som upplever att företagsstöd från VGR har bidragit till ökad konkurrenskraft
- Antal sysselsatta i företag som är i eller har lämnat inkubatorer med finansiering från RUN

Bilaga 1

Entreprenörskap o företagande

mnkr

Benämning	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Företagsstöd (inkl såddfinansiering)	38,0	38,0	0,0
Entreprenörskap, nyföret (inkl social ekonomi)	15,3	15,3	0,0
Innovationer o förnyelse i SME	23,2	23,2	0,0
Landsbygdsprogram samt reg serviceprogram	5,0	5,0	0,0
Delsumma	**81,5**	**81,5**	**0,0**

Inkubatorskompetens	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Brewhouse (inkl My mission)	2,0	0,0	-2,0
Chalmers Ventures	4,3	4,3	0,0
Borås Inkubator	3,1	3,1	0,0
Founders Loft (tidigare Framtidens Företag)	1,8	1,8	0,0
GU Ventures	3,4	3,4	0,0
Sahlgrenska Science Park	4,4	4,4	0,0
Gemensamt	0,5	0,5	0,0
Delsumma	**19,5**	**17,5**	**-2,0**

Övr verksamhetsbidrag	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Coompanion	2,8	2,8	0,0
Connect Väst	2,5	2,5	0,0
Drivhuset Skaraborg	0,9	0,9	0,0
Drivhuset i Väst	0,9	0,9	0,0
Drivhuset Göteborg	1,1	1,1	0,0
Drivhuset Borås	0,9	0,9	0,0
EDCS	0,5	0,5	0,0
Framtidsfrön	0,5	0,0	-0,5
Företagsakuten	0,4	0,0	-0,4
Industrial development Center	3,3	3,3	0,0
Matix	1,3	1,3	0,0
Ung företagsamhet	2,9	4,1	1,2
Venture Cup	0,6	0,6	0,0
Miljöbron	0,4	0,4	0,0
Delsumma	**18,7**	**19,1**	**0,3**

Entreprenörskap och företagande	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Summa	**119,7**	**118,1**	**-1,7**

Bilaga 2

Regionala styrkeområden

mnkr

Benämning	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Regionala styrkeområden	133,3	151,1	17,8
Delsumma	***133,3***	***151,1***	***17,8***

Övr verksamhetsbidrag	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Agroväst	3,3	3,8	0,5
Gothia Forum	9,5	9,5	0,0
Science Park Skövde	10,3	11,8	1,5
Hantverkslaboratoriet	0,8	0,8	0,0
Innovatum	10,1	10,1	0,0
Lindholmen Science Park	8,5	8,5	0,0
Lokalproducerat i Väst	2,0	2,0	0,0
Johanneberg Science Park	4,0	4,0	0,0
Innovationsplattformen	7,0	7,0	0,0
Svenskt Marintekniskt Forum (SMTF)	3,0	3,0	0,0
Science Park Borås	6,5	6,5	0,0
Livsmedelsacceleratorn		2,5	2,5
Delsumma	***64,9***	***69,4***	***4,5***

Regionala styrkeområden	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Summa	**198,2**	**220,5**	**22,3**

Bilaga 3

Bryta utanförskap och segregering

mnkr

Benämning	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Ungas möjlighet till utbildning och arbete	2,0	2,0	0,0
Sociala investeringsfonder	30,0	30,0	0,0
Jämställdhet och mångfald	13,0	13,0	0,0
Delsumma	***45,0***	***45,0***	***0,0***

Övr verksamhetsbidrag	Budget 2021	Budget 2021	Diff
CSR Västsverige	2,0	2,0	0,0

Övr verksamhetsbidrag	Budget 2021	Budget 2021	Diff
Summa	**47,0**	**47,0**	**0,0**

Bilaga 4

Livslångt Lärande

mnkr

Benämning	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Kompetensförsörjning	14,4	14,4	0,0
Delsumma	***14,4***	***14,4***	***0,0***

Science center	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Universeum AB	10,1	10,1	0,0
NAVET	2,7	2,7	0,0
Molekylverkstan	0,9	0,9	0,0
Dalénium Science center	1,6	1,6	0,0
Balthazar Sinnenas verkstad	1,6	1,6	0,0
Innovatum Science Center AB	3,1	3,1	0,0
Delsumma	***19,9***	***19,9***	***0,0***

Övr verksamhetsbidrag	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Validering Väst	4,0	4,0	0,0
Kulturakademin Trappan	0,7	0,7	0,0
Vetenskapsfestivalen	0,6	0,6	0,0
SYVONLINE	0,4	0,4	0,0
Delsumma	***5,6***	***5,6***	***0,0***

Livslångt Lärande	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Summa	**39,9**	**39,9**	**0,0**

Bilaga 5

Infrastruktur bredband

mnkr

Benämning	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Investeringsmedel	70,0	70,0	0,0
Digital agenda	17,0	17,0	0,0
Strategiska processer och utredningar	8,0	8,0	0,0
Delsumma	***95,0***	***95,0***	***0,0***

Övr verksamhetsbidrag/Medlemsavgifter	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Europakorridoren	0,12	0,12	0,0
Logistik och Transportstiftelsen	0,37	0,37	0,0
Medlemsavgifter	0,20	0,20	0,0
Delsumma	***0,69***	***0,69***	***0,0***

Infrastruktur bredband	Budget 2020	Budget 2021	Diff
Summa	**95,7**	**95,7**	**0,0**

Nationellt och internationellt

Koordinering och samordning (f d VVG o marknadsf)	**Budget 2020**	**Budget 2021**	Diff
Internationalisering	1,4	1,4	0,0
Bryssel	4,6	4,6	0,0
Stockholm	1,2	1,2	0,0
Marknadsföring	1,8	1,8	0,0
Delsumma	***9,0***	***9,0***	***0,0***

Medlemsavgifter till internationella organisationer	**Budget 2020**	**Budget 2021**	Diff
AER (Assembly of European Regions)	0,185	0,185	0,00
CPMR (Conference of Peripheral Maritime Regions)	0,190	0,190	0,00
EARLALL (European Association of Regional and LocalAuthorities for Lifelong Learning)	0,065	0,065	0,00
Svinesundskommittén (f d Gränskommittén)	0,400	0,400	0,00
Nordsjökommissionen	0,063	0,066	0,00
Östersjökommissionen	0,039	0,039	0,00
SERN (Sweden Emilia Romagna Network)	0,089	0,000	-0,09
REVES (European Network of Cities and Regionsn for the Social Economy)	0,100	0,100	0,00
NECSTouR (Network of European Competitive and Sustainable Tourism Regions)	0,042	0,042	0,00
STRING	0,740	0,740	0,00
ACTE	0,420	0,000	-0,42
ERRIN	0,029	0,029	0,00
Oförutsett /valutakurser	0,040	0,040	0,00
Delsumma	***2,402***	***1,896***	***-0,51***

Övr verksamhetsbidrag	**Budget 2020**	**Budget 2021**	Diff
Europa Direkt Fyrbodal	0,200	0,200	0,00
Europa Direkt Göteborgsregionen	0,200	0,000	-0,20
Europa Direkt Sjuhärad	0,266	0,266	0,00
Nordiskt informationskontor	0,250	0,000	-0,25
Delsumma	***0,9***	***0,5***	***-0,5***

Nationellt och internationellt	**Budget 2020**	**Budget 2021**	Diff
Summa	**12,3**	**11,4**	**-0,9**

Bilaga 7

Övrigt VG2020

mnkr

Benämning	**Budget 2020**	**Budget 2021**	Diff
Delregionala utvecklingsmedel	42,5	39,5	-3,0
Skaraborg 7, 5			
Fyrbodal 7,,5			
Sjuhärad 7,5			
BRG/GR 17,0			
Analys/utredning	4,0	4,0	0,0
Delsumma	***46,5***	***43,5***	***-3,0***

Koordinering och samordning	**Budget 2020**	**Budget 2021**	Diff
Livskraftigt näringsliv	1,1	1,1	0,0
Ny regionutvecklingsstrategi	2,4	2,4	0,0
Uppföljning och utveckling VVG	1,4	1,4	0,0
Delsumma	***4,9***	***4,9***	***0,0***

Övr verksamhetsbidrag	**Budget 2020**	**Budget 2021**	Diff
Centrum för regional analys (CRA)	0,50	0,50	0,00
Reväst	0,30	0,35	0,05
Delsumma	***0,8***	***0,9***	***0,1***

Övr medlemsavgifter	**Budget 2020**	**Budget 2021**	Diff
Trästad Sverige	0,02	0,02	0,00
Reglab	0,20	0,20	0,00
Bioinnovation	0,05	0,05	0,00
Maritimt Forum	0,02	0,02	0,00
Delsumma	***0,29***	***0,29***	**0,00**

Övrigt VG2020	**Budget 2020**	**Budget 2021**	Diff
Summa	**52,5**	**49,5**	**-3,0**